

Brusel 12. října 2026
(OR. en)

14365/26

POLCOM 367
COMER 143
UD 286
COHOM 138

PRŮVODNÍ POZNÁMKA

Odesílatel:	Martine DEPREZOVÁ, ředitelka, za generální tajemnici Evropské komise
Datum přijetí:	28. září 2026
Příjemce:	Thérèse BLANCHETOVÁ, generální tajemnice Rady Evropské unie
Č. dok. Komise:	COM(2026) 509 final
Předmět:	ZPRÁVA KOMISE EVROPSKÉMU PARLAMENTU o činnosti a konzultacích koordinační skupiny proti mučení uvedené v článku 31 nařízení (EU) 2019/125 o obchodování s některým zbožím, které by mohlo být použito pro trest smrti, mučení nebo jiné kruté, nelidské či ponižující zacházení nebo trestání

Delegace naleznou v příloze dokument COM(2026) 509 final.

Příloha: COM(2026) 509 final

EVROPSKÁ
KOMISE

V Bruselu dne 28.9.2026
COM(2026) 509 final

ZPRÁVA KOMISE

EVROPSKÉMU PARLAMENTU

**o činnosti a konzultacích koordinační skupiny proti mučení uvedené v článku 31
nařízení (EU) 2019/125 o obchodování s některým zbožím, které by mohlo být použito
pro trest smrti, mučení nebo jiné kruté, nelidské či ponižující zacházení nebo trestání**

1. Úvod

Ustanovení čl. 31 odst. 4 nařízení (EU) 2019/125 ze dne 16. ledna 2019 (dále jen „nařízení“) o obchodování s některým zbožím, které by mohlo být použito pro trest smrti, mučení nebo jiné kruté, nelidské či ponižující zacházení nebo trestání¹, ukládá Komisi povinnost předkládat Evropskému parlamentu výroční zprávu o činnosti, šetřeních a konzultacích koordinační skupiny proti mučení. Zpráva musí náležitě zohledňovat nutnost nenarušovat obchodní zájmy fyzických či právnických osob.

V této zprávě jsou uvedeny informace o činnosti koordinační skupiny proti mučení v roce 2025.

2. Regulační rámec

Cílem nařízení je zabránit jednak trestu smrti, jednak mučení a jinému krutému, nelidskému či ponižujícímu zacházení nebo trestání v zemích mimo EU prostřednictvím omezení obchodu s některým zbožím. Nařízení rozlišuje mezi:

- zbožím, které nemá žádné jiné praktické využití než k výkonu trestu smrti, mučení a jinému krutému, nelidskému či ponižujícímu zacházení nebo trestání (příloha II), a
- zbožím, které by mohlo být použito za účelem mučení a jiného krutého, nelidského či ponižujícího zacházení nebo trestání (příloha III) nebo pro účely trestu smrti (příloha IV), ale může mít rovněž oprávněná použití, jako je vymáhání práva nebo terapeutické účely.

Obchod se zbožím uvedeným v přílohách II, III a IV podléhá určitým omezením. Nařízení zejména:

- i. zakazuje dovoz zboží uvedeného v příloze II, které nemá jiné praktické využití než pro účely trestu smrti nebo mučení, do EU, jeho vývoz z EU a jeho tranzit přes EU. Zakazuje poskytování zprostředkovatelských služeb a jakékoli technické pomoci v souvislosti s takovým zbožím, včetně školení o tom, jak je používat. Zakazuje rovněž reklamu na takové zboží v tištěných médiích, na internetu nebo v televizi či v rádiu, jakož i vystavování nebo nabízení k prodeji na výstavách nebo veletrzích;
- ii. vyžaduje, aby bylo pro vývoz zboží uvedeného v příloze III, jež by mohlo být použito pro účely mučení, ale které může mít také jiná oprávněná použití (např. vymáhání práva), vydáno předchozí povolení, a to případ od případu. Předchozí povolení je vyžadováno také pro poskytování technické pomoci nebo zprostředkovatelských služeb v souvislosti s touto kategorií zboží. Příloha III nezahrnuje:

- a) palné zbraně, na něž se vztahuje nařízení (EU) č. 258/2012²;

¹ Úř. věst. L 30, 31.1.2019, s. 1. Nařízení Rady (ES) č. 1236/2005 ze dne 27. června 2005 o obchodování s některým zbožím, které by mohlo být použito pro trest smrti, mučení nebo jiné kruté, nelidské či ponižující zacházení nebo trestání (Úř. věst. L 200, 30.7.2005, s. 1), bylo několikrát pozměněno a následně kodifikováno jako nařízení (EU) 2019/125.

² Nařízení (EU) č. 258/2012 ze dne 14. března 2012, kterým se provádí článek 10 protokolu Organizace spojených národů proti nedovolené výrobě střelných zbraní a jejich součástí, dílů a střeliva a obchodování s nimi, který doplňuje Úmluvu Organizace spojených národů proti nadnárodnímu organizovanému zločinu (protokol OSN o střelných zbraních), a stanoví vývozní povolení, opatření pro dovoz a tranzit palných zbraní, jejich součástí, dílů a střeliva (Úř. věst. L 94, 30.3.2012, s. 1).

- b) zboží dvojího užití, na něž se vztahuje nařízení (EU) 2021/821³, nebo
 - c) zboží, na něž se vztahují podmínky stanovené ve společném postoji Rady 2008/944/SZBP⁴;
- iii. reguluje obchodování se zbožím (příloha IV), které lze použít pro trest smrti (například injekční aplikací smrtelné dávky), ale může rovněž sloužit povoleným terapeutickým účelům. Bylo zavedeno zvláštní povolení (všeobecné vývozní povolení EU) pro kontrolu vývozu tohoto zboží a k zabránění jeho předání pro použití k popravám injekční aplikací smrtelné dávky, aniž byl omezen obchod s těmito látkami pro lékařské, veterinární či jiné povolené účely.

3. Činnosti koordinační skupiny proti mučení

Koordinační skupina proti mučení byla zřízena podle článku 15c nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/2134⁵, aby posuzovala otázky týkající se uplatňování nařízení.

Koordinační skupina proti mučení slouží jako platforma, v jejímž rámci si odborníci z členských států a útvary Komise vyměňují informace o správních postupech a jednájí o otázkách výkladu nařízení, technických problémech týkajících se zboží uvedeného na seznamech, vývoji souvisejícím s nařízením a jakýchkoli dalších otázkách, které mohou vyvstat. Komise rovněž konzultuje koordinační skupinu proti mučení při přípravě aktů v přenesené pravomoci v souladu s interinstitucionální dohodou ze dne 13. dubna 2016 o zdokonalení tvorby právních předpisů⁶.

V roce 2025 se konala dvě zasedání koordinační skupiny proti mučení, která se uskutečnila ve virtuálním formátu dne 12. června a 11. prosince a jejichž účelem byla výměna informací o několika otázkách (shrnutých níže) týkajících se provádění nařízení.

3.1 Vývoj v souvislosti se základním aktem

Článek 24 nařízení (EU) 2019/125 svěřuje Komisi v souladu s článkem 29 pravomoc přijímat akty v přenesené pravomoci, kterými se mění přílohy nařízení. Akt v přenesené pravomoci, kterým se mění přílohy II a III nařízení, konzultovala Komise s odborníky z členských států, jakož i se zúčastněnými stranami prostřednictvím veřejné internetové konzultace. Komise návrh přijala dne 21. května 2025. Akt v přenesené pravomoci rozšiřuje oblast působnosti příloh II a III s cílem řešit měnící se mezinárodní trh v oblasti bezpečnosti a změny v používání zařízení pro vymáhání práva.

Evropský parlament ani Rada nevznesly proti návrhu žádné námitky. Nařízení Komise v přenesené pravomoci (EU) 2025/928⁷ bylo zveřejněno dne 31. července 2025 v *Úředním věstníku Evropské unie* a vstoupilo v platnost dvacátým dnem po vyhlášení. Akt v přenesené

³ Nařízení (EU) 2021/821 ze dne 20. května 2021, kterým se zavádí režim Unie pro kontrolu vývozu, zprostředkování, technické pomoci, tranzitu a přepravy zboží dvojího užití (přepřacované znění) (Úř. věst. L 206, 11.6.2021, s. 1).

⁴ Společný postoj Rady 2008/944/SZBP, kterým se stanoví společná pravidla pro kontrolu vývozu vojenských technologií a vojenského materiálu (Úř. věst. L 335, 13.12.2008, s. 99) v platném znění.

⁵ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/2134 ze dne 23. listopadu 2016, kterým se mění nařízení Rady (ES) č. 1236/2005 o obchodování s některým zbožím, které by mohlo být použito pro trest smrti, mučení nebo jiné kruté, nelidské či ponižující zacházení nebo trestání (Úř. věst. L 338, 13.12.2016, s. 1).

⁶ Úř. věst. L 123, 12.5.2016, s. 1.

⁷ Úř. věst. L, 2025/928, 31.7.2025.

pravomoci reagoval na nárůst mučení a jiného špatného zacházení v prostředí mimo vazbu v mnoha částech světa.

3.2 Obchodní informace: hlášení údajů

Komise koordinační skupině proti mučení představila aktuální stav týkající se výroční zprávy uvedené v čl. 26 odst. 3 nařízení. Komise připomněla dříve vyvinutou funkci, která orgánům v členských státech umožňuje nahrávat požadované údaje pro účely podávání zpráv přímo do knihovny **Dual Use e-System (DUeS)**, a to v modulu týkajícím se nařízení proti mučení. Cílem je zefektivnit a usnadnit agregaci údajů ve všech členských státech. Shromážděné informace zahrnují zejména rozhodnutí o žádosti, druh zboží, vývozní destinaci a konečné použití. Tyto prvky jsou zohledněny ve výše zmíněné výroční zprávě Komise. Zpráva byla po přijetí předložena koordinační skupině proti mučení⁸. S cílem usnadnit podávání zpráv za rok 2025 Komise aktualizovala šablonu tak, aby odrážela změny zavedené nařízením Komise v přenesené pravomoci (EU) 2025/928.

3.3 Zpráva Komise o přezkumu nařízení (EU) 2019/125

V souladu s článkem 32 nařízení Komise každých pět let přezkoumá provádění nařízení a předloží Evropskému parlamentu a Radě souhrnnou zprávu o jeho provádění a posouzení jeho dopadu, která může obsahovat návrhy na jeho změnu.

Komise předložila koordinační skupině proti mučení druhou zprávu Komise Evropskému parlamentu a Radě o přezkumu nařízení (EU) 2019/125, která byla přijata dne 9. prosince 2025 a vztahuje se na období od roku 2020 do poloviny roku 2025⁹.

Komise uvedla, že zpráva byla konzultována s různými zúčastněnými stranami. Patřili mezi ně odborníci z členských států v rámci koordinační skupiny proti mučení, neformální skupina odborníků Komise, mezinárodní organizace a organizace občanské společnosti s odbornými znalostmi v oblasti obchodu souvisejícího s mučením. Komise poděkovala členům koordinační skupiny proti mučení za jejich konstruktivní zapojení a příspěvek k procesu přezkumu.

Komise koordinační skupinu proti mučení informovala, že zpráva dospěla k závěru, že nařízení je prováděno uspokojivě a zůstává relevantní a vhodné pro daný účel. Nařízení nadále odstraňuje zjištěný nedostatek v unijních kontrolách obchodu s ohledem na lidská práva. Komise zároveň konstatovala, že vnitrostátní postupy pro provádění nařízení se mohou v jednotlivých členských státech lišit. Zpráva proto uvedla možnost prozkoumat nelegislativní opatření na podporu provádění nařízení, jako je posouzení rizik týkajících se vývozních povolení, vytvoření kontrolního seznamu pro veletrhy a výstavy a podpora výměny osvědčených postupů mezi členskými státy. Komise dále uvedla, že přezkum zdůrazňuje význam průběžného monitorování seznamu zboží, na něž se nařízení vztahuje, s cílem zohlednit technologický vývoj a vývoj na trhu. V tomto ohledu přezkum potvrdil relevantnost zboží a služeb, na které se vztahuje nařízení, ve znění nařízení Komise v přenesené pravomoci z května 2025. Komise uvedla, že nařízení je považováno za průkopnický právní rámec a že v jejím postavení spolupředsedy Aliance za obchod bez mučení bude i nadále podporovat iniciativy v oblasti obchodu bez mučení na mnohostranné úrovni.

⁸ COM(2025) 704 final ze dne 21. listopadu 2025 a přílohy 1 až 9.

⁹ COM(2025) 748 final, Brusel, 9. prosince 2025.

3.4 Obchod bez mučení

Komise koordinační skupině proti mučení poskytla aktuální informace o situaci v oblasti obchodu bez mučení na celosvětové úrovni. Nařízení (EU) 2019/125 zůstává jediným závazným regionálním rámcem, který upravuje obchod se zbožím, jež by mohlo být použito k mučení nebo trestu smrti.

Komise informovala koordinační skupinu proti mučení o nejnovější zprávě zvláštní zpravodajky OSN pro otázky mučení¹⁰, která byla předložena na zasedání Třetího výboru Valného shromáždění OSN dne 14. října 2025. Zpráva vítá změny týkající se zboží v příloze II nařízení (EU) 2019/125, které z velké části doporučila zvláštní zpravodajka ve své předchozí zprávě z roku 2023 zakázat.

Kromě toho se v rámci plenárního zasedání Třetího výboru Valného shromáždění OSN dne 15. října 2025 konala doprovodná akce věnovaná možné smlouvě o obchodu bez mučení pořádaná organizacemi občanské společnosti a zaštitěná Evropskou unií, Mongolskem (v postavení spolupředsedů Aliance za obchod bez mučení) a Francií. Zvláštní zpravodajka OSN vyzdvihla EU jako pozitivní příklad a společně s organizacemi občanské společnosti se vyslovila za celosvětový právně závazný nástroj.

Komise rovněž informovala o tříleté rezoluci Valného shromáždění OSN o mučení a jiném krutém, nelidském či ponižujícím zacházení nebo trestání¹¹. Článek 23 uvedené rezoluce se týká zákazu obchodování se zbožím a technologiemi, které nemají jiné praktické využití než pro účely mučení nebo jiného krutého, nelidského či ponižujícího zacházení nebo trestání. Rezoluce byla tradičně přijata Třetím výborem na základě konsensu. Tři země hlasovaly dne 20. listopadu 2025 proti rezoluci. V neposlední řadě Komise koordinační skupinu proti mučení informovala o budoucím vývoji v rámci Aliance za obchod bez mučení.

¹⁰ <https://docs.un.org/en/A/80/137>.

¹¹ <https://digitallibrary.un.org/record/4092657?v=pdf>.